نشریه «میز» بررسی کرد

درآمدها و هزینه‌های کشورهای خلیج فارس

نشریه میز در گزارشی از نحوه هزینه کرد مازاد درآمد نفتی در ۵ کشور نفتی خاورمیانه اعلام کرد: در فقدان شفاف سازی، به نظر می رسد که بخش قابل توجهی از مازاد درآمد نفتی ایران در سال ۸۳ با عجله و شتاب هزینه شده است و یا شاید بخشی از این منابع مهم ارزی ضایع و تلف شده باشد.

نشریه تحقیقات اقتصادی خاورمیانه (میز) افزود: افزایش قیمت نفت در سال ۲۰۰۴ میلادی از یک طرف و پیش بینی قیمت نفت پایین و محافظه کارانه در بودجه سال گذشته کشورهای بزرگ نفتی منطقه از طرف دیگر موجب این شده است که کشورهای مذکور با مازاد قابل توجه درآمد نفتی مواجه شوند.

بر اساس این گزارش، هر چند کشورهای منطقه خلیج فارس معمولاً از شفافیت مالی کافی در بودجه برخوردار نیستند، ولی طرحهای این کشورها برای نحوه هزینه کرد مازاد درآمد نفتی تا حدودی خود را نمایان کرده است و به نظر می رسد که مازاد درآمد نفتی بیشتر این کشورها به سمت توسعه زیر ساختهای غیر نفتی سوق می یابد و در برخی از کشورها به برآورده کردن نیازهای مالی جاری اختصاص پیدا می کند.

نشریه میز تصریح کرد: برخی از این کشورها نیز از درآمدهای مازاد نفتی خود برای بازپرداخت بدهیهای خود استفاده می کند و در برخی کشورها نیز شرکتهای نفت دولتی از مازاد درآمد نفت برای توسعه ظرفیت تولید نفت به کار می گیرند.

بنابراین گزارش، برخی کشورها نیز مازاد درآمدهای نفتی را به صورت نقدی وارد بازارهای مالی منطقه ای و بین المللی کردند.

این نشریه افزود: در حالی که استفاده از مازاد درآمد نفتی برای بازپرداخت بدهی و افزایش سرمایه گذاریهای زیرساختی در زمان افزایش قیمت نفت کاری محتاطانه است، ولی برخی اقتصاددانان ابراز نگرانی کردند که برخی از این هزینه ها در وضعیتی که احتمال کاهش قیمت نفت در سال ۲۰۰۵ وجود دارد، بلند پروازانه است.

این گزارش تصریح کرد: افزایش قیمت نفت موجب آن شد که برخی از این کشورها انضباط و نظام بودجه ای خود را رها کنند و در همین حال برخی کشورها نیز برای کاهش فشار بدهیهای خود از این مازاد استفاده می کنند.

نشریه میز در ادامه به بررسی جداگانه نحوه هزینه کرد مازاد درآمد نفتی در کشورهای ایران، عربستان سعودی، قطر، امارات متحده عربی و کویت پرداخته است.

جمهوری اسلامی ایران:

ایران بخشی از درآمدهای نفتی بادآورده خود در سال ۸۳ را برای توسعه ظرفیت تولید نفت و گاز، توسعه صنعت پتروشیمی و نیروگاه ها، پروژه های مهندسی شهری و پروژه های توسعه ای در مناطق پرت و دور دست کشور استفاده کرده است.

این نشریه با اعلام این که درآمد صادرات نفت ایران در سال ۸۳ برابر ۲۸ میلیارد دلار بوده است، رقم مصوب واریزی درآمد نفت به خزانه در بودجه ۸۳ را ۱۶/۱ میلیارد دلار ارزیابی کرد و افزود: علی رغم وجود مازاد ۱۲ میلیارد دلاری نفت در سال گذشته بخشی از این مازاد به حساب ذخیره ارزی ایران واریز نشده است.

بنابراین گزارش، حساب ذخیره ارزی ایران در سال ۲۰۰۰ میلادی برای واریز مازاد درآمد نفتی در مواقع افزایش قیمت نفت ایجاد شد و تنها در سال گذشته ۸۰۰ میلیون دلار از این حساب برای واردات سوخت به کار گرفته شد و این در حالی بود که دولت برای ماه های پایانی سال ۸۳ نیاز به پرداخت ۳۰۰ میلیون دلار اضافی برای واردات بنزین داشته است.

این گزارش با تأکید بر این که بخشی از کسری بودجه ۵/۷ میلیارد دلاری ایران در سال ۸۳ با برداشت از حساب ذخیره ارزی جبران شد، افزود: بدهی خارجی ایران نیز در پایان شش ماهه اول سال ۸۳ با ۳۰ درصد افزایش به ۱۲ میلیارد و ۵۹۵ میلیون دلار رسید که در مقایسه با یک سال گذشته حدود ۳ میلیارد دلار افزایش نشان می دهد و به عقیده برخی مسؤولان و کارشناسان افزایش واردات موجب افزایش بدهی خارجی این کشور شده است.

این در حالی است که ذخایر ارزی ایران نیز با ۳ میلیارد دلار افزایش به ۲۵ میلیارد دلار رسید.

نشریه میس تأکید کرد: در فقدان شفاف سازی، به نظر می رسد که بخش قابل توجهی از مازاد درآمد نفتی ایران در سال ۸۳ با عجله و شتاب هزینه شده است و یا شاید بخشی از این منابع مهم ارزی ضایع و تلف شده باشد، به گونه ای که بانک مرکزی ایران در پایان سال ۸۳ هشدار داد که برداشت بی حساب و کتاب از حساب ذخیره ارزی ایران نرخ تورم را افزایش خواهد داد.

عربستان سعودی:

درآمد نفت عربستان سعودی در سال ۲۰۰۴ میلادی دو برابر پیش بینی بودجه این کشور و به میزان ۱۰۴ میلیارد دلار بوده است و در نهایت این کشور با مازاد بودجه ۲۶/۱ میلیارد دلاری مواجه شد که ۱۵/۲ میلیارد دلار آن برای باز پرداخت بدهی دولت به کار گرفته شده و ۱۰/۹ میلیارد دلار آن نیز برای پروژه های توسعه صنایع غیر نفت و گاز این کشور طی ۵ سال آینده در نظر گرفته شد به طوری که ۸ میلیارد دلار آن به طور مستقیم صرف پروژه های توسعه ای شده و ۲/۴ میلیارد دلار آن نیز در اختیار صندوق توسعه دارایی های سعودی قرار گرفت تا به عنوان وام مسکن در اختیار مردم قرار گیرد.

بنابراین گزارش، عربستان سعودی که در دهه های ۱۹۹۰ و ۲۰۰۰ میلادی هزینه های سرمایه خود را نتوانست به میزان رشد اقتصادی خود توسعه دهد، برای جبران این کمبودها، بخشی از مازاد درآمد نفتی خود را برای توسعه جاده ها، آب و فاضلاب و نیروگاه ها به کار گرفت.

بر اساس این گزارش، هزینه های توسعه نفت در بودجه سالانه عربستان سعودی منظور نمی شود و در بودجه سالانه شرکت دولتی آرامکو این کشور مورد محاسبه قرار می گیرد که این شرکت نیز ارقام درآمد و هزینه خود را منتشر نمی کند.

مقامهای شرکت آرامکو عربستان سعودی پیش بینی کردند که برای سالهای آینده سرمایه گذاری قابل توجهی برای توسعه بخش نفت این کشور هزینه شود.

وزیر نفت عربستان سعودی نیز پیش بینی کرد که ظرفیت تولید نفت این کشور به ۱۲/۵ میلیون بشکه در روز افزایش یابد.

قطر:

نشریه میس با اعلام این که بودجه سال ۲۰۰۵ قطر و حساب هزینه و درآمد آن سه ماه پس از آغاز سال مالی منتشر می شود، افزود: در سال ۲۰۰۴ میلادی قیمت نفت در بودجه قطر ۱۹ دلار در هر بشکه بوده است، ولی قیمت واقعی نفت این کشور در این سال ۳۵ دلار بود که ۷ دلار نسبت به سال ۲۰۰۳ و ۱۶ دلار نسبت به قیمت نفت در بودجه افزایش نشان می دهد.

قیمت واقعی نفت در ۹ ماه اول سال گذشته این کشور از مرز ۳۶ دلار فراتر رفت و اقتصاددان مشهور بانک ملی این کشور پیش بینی کرد که قطر در این سال با ۵ میلیارد دلار مازاد در آمد نفتی مواجه شود.

این گزارش با اشاره به مبهم بودن بودجه سالانه قطر تصریح کرد: قطر احتمالاً از مازاد بودجه خود برای بازپرداخت بدهیهای خارجی، افزایش ظرفیت تولید نفت و گاز، توسعه زیرساختهای غیرنفتی و افزایش سرمایه گذاریهای مالی استفاده خواهد کرد.

میس با اشاره به برنامه بلندپروازانه قطر برای تبدیل شدن به بازار بزرگ ال.ان.جی در جهان افزود: این طرح درآمدهای صادرات نفت این کشور را کاهش می دهد و به منابع مالی بزرگ نیز نیاز دارد.

براساس این گزارش، پروژه هایی که در قطر در حال اجرا است از جمله پروژه سه میلیارد دلاری احداث کارخانه آلومینیوم می تواند از منابع ذخایر ارزی این کشور تأمین مالی شود و برخی کارشناسان معتقدند دیگر پروژه ها از جمله ساخت هتل، جاده و نیروگاه باید از محل مازاد درآمد نفتی این کشور تأمین مالی شوند.

دولت قطر همچنین در نظر دارد بخشی از مازاد درآمد نفتی خود را برای توسعه بهداشت و آموزش در این کشوراختصاص دهد و سرمایه گذاریهای مالی در کشورهای منطقه و جهان از دیگر موارد هزینه کرد مازاد درآمد نفتی این کشور است.

کویت:

دولت کویت یک مازاد درآمد نفتی قابل توجهی را در سال مالی گذشته به میزان ۹/۲ میلیارد دلار داشته است که در مقایسه با مازاد درآمد نفتی این کشور در سال قبل ۴/۵ میلیارد دلار افزایش نشان می دهد.

دولت کویت مازاد درآمد نفتی این کشور به علاوه ۱۰ درصد درآمد سالانه خود را به حساب ذخیره ارزی نسل آینده واریز کرد و بخشی از آن را به سرمایه گذاریهای مالی اختصاص داده است.

طی چند سال گذشته نهادهای سرمایه گذاری در کویت تأکید زیادی را بر سرمایه گذاری مستقیم خارجی در بخش اوراق سهام کرده اند.

شرکت نفت کویت نیز در نظر دارد ظرفیت تولید نفت این کشور را از ۲/۵ میلیون بشکه در روز به ۴ میلیون بشکه تا سال ۲۰۲۰ افزایش دهد و بخشی از مازاد درآمد نفتی این کشور برای توسعه پالایشگاهها به کار گرفته خواهد شد.

شورای عالی نفت کویت پیش بینی کرد، توسعه تمامی بخشهای مربوط به نفت این کشور به ۳۰ تا ۴۰ میلیارد دلار هزینه نیاز داشته باشد، این در حالی است که دولت کویت در حال توسعه هزینه های مربوط به پروژه های سرمایه گذاری غیر نفتی نیز هست و طرح ساخت بندر کانتینری در جزیره بوبیان از آن جمله است که احتمالاً یک میلیارد دلار صرف آن خواهد شد.

امارات متحده عربی:

ابوظبی در امارات متحده عربی به عنوان پایتخت نفتی این کشور محسوب می شود و به عنوان یک دولت، درآمدهای نفتی را جذب کرده و بین دیگر مناطق از جمله دبی توزیع می کند و برآوردمی شود که بین ۱/۲ تا ۲/۵ میلیارد دلار از مازاد درآمد نفتی این کشور صرف پرداخت یارانه های سوخت شود.

ابوظبی همچنین طرح افزایش ظرفیت تولید نفت را نیز در نظر دارد و در پی افزایش هزینه های خود در زیر ساختهای غیر نفتی است و در این خصوص تأکید بیشتر بر منطقه ابوظبی است.

بخشی از مازاد درآمد نفتی امارات صرف توسعه صنایع و جذب توریسم می شود و طرحهایی برای ساخت هتلها، پارکها و توسعه آموزش و بهداشت از محل مازاد درآمد نفتی نیز در نظر است.

یک مقام بانکی در ابوظبی در این خصوص گفت: من مطمئن هستم که مازاد درآمد نفتی این کشور به گونه ای مدیریت خواهد شد که به توسعه استراتژیک و بلند مدت این کشور بینجامد.

وی تصریح کرد: دولت باید به گونه ای حرکت کند که وابستگی خود را به درآمد نفت کاهش دهد و بخشهای غیر نفتی این کشور را نیز بیشتر توسعه دهد.

منبع: فارس

هند: گاز ایران را با وجود مشکلات می خریم

بی بی سی: دولت هند اعلام کرد با وجود توافق اخیر اتمی اش با آمریکا به مذاکرات خود با ایران درباره قرارداد احداث خط لوله گاز ادامه خواهد داد.

مانی شانکار آیار، وزیر نفت هند، اعلام کرد که موافقتنامه کشورش با آمریکا برای دریافت فناوری صلح آمیز هسته ای نمی تواند دلیلی برای لغو قرارداد خط لوله با ایران باشد.

هفته گذشته جورج بوش، رئیس جمهوری آمریکا بعد از دیدار با مانموهان سینگ، نخست وزیر هند، اعلام کرد از کنگره و سایر کشورهای متحد آمریکا خواهد خواست به تحریم اتمی هند پایان دهند تا دهلی نو نتواند به فناوری صلح آمیز هسته ای دسترسی داشته باشد.

هند به خاطر آزمایشهای اتمی سالهای ۱۹۷۴ و ۱۹۹۸ از سوی آمریکا از دسترسی به راکتور و سوخت هسته ای محروم شده بود. واشنگتن همچنین مخالف برنامه اتمی ایران است و آن را سرپوشی برای تولید تسلیحات کشتار جمعی می داند، اتهامی که تهران رد کرده است.

در حالی که بازرسی های آژانس بین المللی انرژی اتمی سازمان ملل هنوز نتوانسته است صحت ادعای ایران یا آمریکا را اثبات کند، مقامات آمریکایی به هند فشار می آورند از فکر خرید گاز از ایران منصرف شود.

بعد از دیدار بوش و سینگ، گزارش شده بود که آمریکا از هند خواسته است در قبال دریافت فناوری اتمی از ایران گاز نخرد.

این در حالی است که ده روز پیش برخی قانونگذاران آمریکایی از دولت جورج بوش خواستند از احداث خط لوله گاز میان ایران، پاکستان و هند پشتیبانی کند تا حمایت صادقانه خود از روند صلح دهلی نو با اسلام آباد را نشان دهد. آنها عقیده دارند این خط لوله می تواند نیازهای راهبردی هند و پاکستان را تأمین کند و امنیت متقابل را برای دو کشور به ارمغان بیاورد.

با وجود گزارشهای مربوط به فشار آمریکا، وزیر نفت هند اعلام کرد که دهلی نو به احداث خط لوله ۲۶۰۰ کیلومتری میان ایران و هند ادامه خواهد داد. وی گفت: «با وجود تمام مشکلات به کارمان ادامه می دهیم و به امید خدا موفق خواهیم شد.»

با این حال آیار وزیر نفت هند همانند نخست وزیر کشورش تأکید کرد این پروژه که هزینه آن بین چهار و نیم تا هفت و نیم میلیارد دلار (براساس نوسان نرخ مواد خام مانند فولاد) متغیر خواهد بود، عاری از مشکلات نخواهد بود.

وی با اشاره به مشکل مالکیت این خط لوله اعلام کرد: «به نظرم، گردهم آوردن کنسرسیومی مالی برای تأمین هزینه های این پروژه و اداره آن در سطح طرحی ممتاز فوق العاده دشوار خواهد بود، اما نیازهای زیاد هند به انرژی را نمی توان بدون دسترسی به گاز ایران حل کرد.»

هند ۷۰ درصد نیازهای نفتی خود را از راه واردات تأمین می کند و تنها می تواند نیمی از گاز مورد نیاز خود را تولید کند. سینگ در مصاحبه ای با واشنگتن پست گفته بود آنقدر واقع بین هست که مشکلات زیاد این خط لوله را «با توجه به تمام ابهامها درباره وضعیت ایران» درک کند.

نخست وزیر هند گفته بود: «نمی دانم آیا می توانیم کنسرسیومی از بانکها را برای تأمین بودجه این طرح پیدا کنیم یا خیر، ولی ما در مرحله مقدماتی مذاکرات قرار داریم و واقعیت این است که سخت به گاز ایران نیاز داریم.»

طرف هندی در جریان مذاکراتش با مقامات پاکستانی سه پیشنهاد برای مالکیت خط لوله داده است: ۱) شرکتهای ایرانی مالک خط لوله شوند و گاز را در مرز هند و پاکستان به هند تحویل دهند، ۲) کنسرسیومی از شرکتهای ایرانی، هندی، پاکستانی و بین المللی مالک و متصدی خط لوله باشند، ۳) هند و پاکستان گاز را در ایران بخرند و آن را از طریق خط لوله که به تملیک شرکتهای بین المللی رسیده، انتقال دهند.

هند می خواهد این خط لوله در اولین سال احداث روزانه ۶۰ میلیون متر مکعب گاز انتقال دهد و این رقم تا سال سوم دو برابر شود. پاکستان می خواهد در سال اول روزانه ده میلیون متر مکعب گاز از ایران وارد کند و در طی پنج سال به ۶۰ میلیون متر مکعب افزایش دهد.

مذاکرات این خط لوله در سال ۱۹۹۴ آغاز شد ولی تاکنون به دلیل تنش میان هند و پاکستان که از زمان استقلال از بریتانیا در سال ۱۹۴۷ سه جنگ با یکدیگر داشته اند، پیشرفت اندکی حاصل شده است.

اما از ژانویه ۲۰۰۴ این دو کشور که تشنه انرژی هستند، روند صلح را آغاز کرده اند و مناسباتشان به دوستانه ترین سطح در سالیان اخیر رسیده است.

رئیس جمهور روسیه با ایجاد ۱۲ منطقه آزاد اقتصادی موافقت کرد

ایسنا - رئیس جمهور روسیه با ایجاد ۱۲ منطقه آزاد اقتصادی در این کشور تا پایان سال آینده میلادی موافقت کرد.

ولادیمیر پوتین با ایجاد مناطق آزاد تجاری که در آنها رژیم ویژه فعالیت های تجاری و بازرگانی معمول می شود موافقت کرد.

به گزارش رادیو صدای روسیه، بر اساس این گزارش این مناطق شامل مناطق صنعتی و تولیدی و مناطق فنی و کاربردی است که قرار است تا پایان سال آینده ۱۰ تا ۱۲ مورد از این مناطق در روسیه ایجاد شود.

مناطق فنی و کاربردی برپایه شهرک های کاربردی ایجاد می شوند و این مناطق دارای مزایای گمرکی و مالیاتی خواهند بود. ایجاد این مناطق این امکان را برای روسیه فراهم می آورد که بتواند حداقل سه میلیارد دلار سرمایه خارجی جلب و ۱۴ هزار فرصت شغلی ایجاد کند.

دولت در سال جاری ۲۰۰ هزار خودرو فرسوده را از رده خارج می کند

هیأت دولت روز یکشنبه در آخرین هفته فعالیت خود که به ریاست سید محمد خاتمی تشکیل شد تصمیم گرفت در سال جاری ۲۰۰ هزار خودرو فرسوده را از رده خارج کند. به گزارش دفتر رسانه های ریاست جمهوری، در این جلسه همچنین لایحه جامع ارائه خدمات به ایثارگران مطرح و به تصویب رسید.

براساس این لایحه همسران معظم شاهد سرپرست خانوار و همسران جانبازان ۷۰ درصد و بالاتر شیمیایی و اعصاب و روان در صورت شاغل بودن می توانند با داشتن حداقل ۲۵ سال سابقه خدمت و ۵ سال سنوات ارفاقی از امتیاز بازنشستگی پیش از موعد با دریافت حقوق و مزایای کامل بهره مند گردند.

براساس یکی دیگر از موارد این لایحه حقوق بازنشستگی شهدا (خانواده شهدا) اعم از اینکه در اجرای قانون حالت اشتغال یا سایر مقررات مربوط بازنشسته شده باشند مشابه شاغلین فعلی همطراز و حسب مورد، توسط دستگاههای اجرایی ذیربط با بنیاد شهید و امور و ایثارگران به افراد تحت تکفل آنها پرداخت می گردد.

به جانبازان ۲۵ درصد و بالاتر و آزادگان مبلغی معادل ۲۵ درصد حداقل حقوق کارکنان دولت را که همه ساله توسط دولت تعیین می شود به عنوان «فوق العاده ایثارگری» به صورت ماهیانه پرداخت کنند. یکی دیگر از مصوبات این جلسه آیین نامه اجرایی ماده ۴۷ قانون تجارت الکترونیکی بوده است. همچنین در این جلسه آیین نامه الزامی بودن آموزش تا پایان دوره راهنمایی تحصیلی مطرح و به تصویب رسید. براساس این آیین نامه وزارت آموزش وپرورش موظف شد در سال اول برنامه جدول زمانبندی اجرای آموزش اجباری تا پایان دوره راهنمایی در سراسر کشور را به گونه ای معین و اجرا کند که تا پایان برنامه چهارم این امر در سراسر کشور محقق شود.

« طریق جاوید »
« هنر دمیدن روح تعهد در انسانها است. »
پنجمین جشنواره سراسری فرهنگی، هنری، پژوهشی یادواره حضرت امام خمینی (ره)
(انقلاب و جوانان)
مقررات:
۱- مسابقه در مورد آراء دانشجویی برگزار می گردد.
۲- هر هنرمند می تواند حداکثر ده قطعه عکس سیاه و سفید یا رنگی ارائه دهد.
۳- اندازه عکس ها حداقل ۲۰×۲۵ و حداکثر ۳۰×۴۰ سانتی متر تعیین شده است.
۴- عکس ها باید قاب یا پاسپارتو داشته باشند.
۵- اگر عکس ها بصورت مجموعه ارائه می شوند ترتیب نمایش آنها مشخص گردد.
۶- از نوشتن هرگونه اطلاعات در پشت عکس ها خودداری شود.
۷- جداول مشخص شده به صورت کامل پر شده و در پشت عکس ها الصاق گردد.
۸- آثاری که قبلا جدول تقاضای شرکت نموده و یا اطلاعات آنها کامل نباشد، در مسابقه شرکت داده نمی شود.
۹- آثار پذیرفته شده عودت داده نمی شود.
۱۰- برگزار کننده حق استفاده از عکس های پذیرفته شده را برای خود محفوظ می دارد.
به نفرات برتر رتبه آراء تا رتبه پنجم از ۴ تا ۱ سکه بهار آزادی اهداء خواهد شد.
به نفرات برتر رتبه دانشجویی تا رتبه پنجم از ۱۰ تا ۱ سکه بهار آزادی اهداء خواهد شد.
- مسابقه نقاشی و نگارگری
- مسابقه سراسری شعر
- مسابقه عکس
مهلت ارسال آثار: از تاریخ ۸۴/۴/۱ الی ۸۴/۶/۳۰
زمان و محل برگزاری نمایشگاه: آذرماه ۸۴ دانشگاه تهران
انتخاب و معرفی آثار برگزیده: آذرماه ۸۴ دانشگاه تهران
تلفن: ۶۴۹۶۵۶۸-۶۴۹۶۵۴۱
دورنگار: ۶۴۹۲۱۲۸-۶۴۹۶۶۴۱
سایت اینترنتی: www.iaa.ir - www.hna.ir
جهاد دانشگاهی